

Nr 20.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående gottgörelse till byggmästaren Oskar Karlsson i Skrika för förlust å byggnadsarbete för kronans räkning; given Stockholms slott den 21 december 1917.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

att till byggmästaren Oskar Karlsson i Skrika må av domänfondens avkastning utanordnas ett belopp av 1,100 kronor såsom gottgörelse för liden förlust vid uppförande för kronans räkning av byggnader vid Lilla Örntorp och Brånäs under Sandshults kronodomän inom Kalmar län.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 december 1917.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
 SCHOTTE,
 PETRÉN,
 BRANTING,
 NILSON,
 LÖFGREN,
 friherre PALMSTIERNA,
 RYDÉN,
 UNDÉN.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Petersson anförde:
Vid upprättande av 1916 års förvaltningsförslag för Hammarsebo skolrevir i Kalmar län upptog revirförvaltaren, skogsskolföreståndaren extra jägmästaren Birger Aschan beträffande kronodomänen Sandshult bland annat kostnader för boningshus å Lilla Örntorp, 1,890 kronor, samt för ladugård och loge jämte två lador vid Brånäs, 1,400 kronor, eller tillhopa 3,290 kronor. Förslaget godkändes av domänstyrelsen, och Aschan upprättade därefter i januari 1916 kontrakt med byggmästaren Oskar Karlsson i Skrika om husens uppförande för nämnda belopp.

Nu har Karlsson inkommit med begäran att av nåd bliva tillerkänd någon ersättning för förlust, som han lidit å byggnadsföretaget. Över

denna framställning hava utlåtanden avgivits av bemälda Aschan, vederbörande överjägmästare, domänstyrelsen och statskontoret. Av dessa handlingar inhämtas huvudsakligen följande.

För uppgörandet av förenämnda förvaltningsförslag hade Aschan begärt, att Karlsson skulle ingiva kostnadsförslag för ifrågavarande byggnadsarbeten. Karlsson avlämnade i augusti 1915 dylika förslag samt förklarade sig samtidigt villig att uppföra byggnaderna för ovan angivna belopp, därav 910 kronor utgjorde beräknad kostnad för själva arbetet och 2,380 kronor motsvarade kostnad för materialier. Sedan förslaget fastställts, avslöts kontrakt med Karlsson om byggnadernas uppförande. Aschan meddelar, att ehuru Karlsson redan då ansåg sig komma att av arbetet få mindre förtjänst än han beräknat, han likväl icke velat undandraga sig att fullgöra sin tidigare utfästelse, varvid han sannolikt antagit, att skillnaden icke skulle bliva större än att han skulle tämligen lätt kunna bära den.

Byggnaderna uppfördes därefter. Vid verkställd avsyning befunnos de utan anmärkning och samtliga arbeten därå fullgjorda på ett samvetsgrant och förtjänstfullt sätt.

Vid sin ansökning har Karlsson fogat en »förteckning över virkets tillredning och inköp av alla byggnadsmaterialier» till ifrågavarande byggnader, vilken förteckning upptager en summa av 3,502 kronor 61 öre för inköpta varor och gjorda utbetalningar för sågning, körning, murning, målning m. m. samt ett belopp av 1,201 kronor såsom kostnad för själva byggnadsarbetet i övrigt, tillhoppa 4,703 kronor 61 öre. Å förteckningen har av en kronojägare och en fjärdingsman den 2 november 1916 tecknats intyg, att de granskat och kontrollerat alla räkningar och kvitton, motsvarande posterna i förteckningen, och funnit dem överensstämmande. Enligt dessa uppgifter skulle alltså totalkostnaden överstigit ackordsbeloppet med 1,413 kronor 61 öre, därav 1,122 kronor 61 öre belöpte å materialkostnaden och 291 kronor å arbetskostnaden.

Karlsson har i ansökningen anført, att han vore en fattig arbetare med mycket stor familj samt vore beroende av att arbeta hos andra och icke »såsom en vanlig entreprenör brukade vinna på ett ställe och förlora på ett annat». Han hade åtagit sig detta uppdrag under hand och utan borgen för att få tjäna en lagom dagpenning. Om han ej finge någon gottgörelse, skulle hans lilla hus gå ifrån honom. Han hade visserligen skuld därpå men ej mera än han eljest kunde amortera. Han har anhållit att erhålla gottgörelse för förlusten, vilken han — troligen av misstag — angivit till 1,513 kronor 61 öre, eller, om detta ej kunde bifallas, åtminstone för materialfördyringen.

Jägmästaren Aschan har framhållit, att priset på alla materialier i hög grad stigit under tiden från kostnadsförslaget upprättande. Härtill komme, att Karlsson i förslaget beträffande boningshuset uteglömt en del poster. I kontraktet hade bestämts, att Karlsson skulle utfå likvid alltefter arbetets fortgång, och någon borgen hade därför ej avfordrats honom, synnerligast som ett visst belopp skulle innestå, tills arbetet avsynats och godkänts. På grund av Karlssons mindre goda ekonomi skulle han säkerligen när som helst kunnat utan påföljd avbryta arbetena, i vilket fall kronan icke kunnat undgå förlust. Detta hade han dock icke gjort. Han tillhörde den kategori byggmästare, som själv utförde det huvudsakligaste byggnadsarbetet. Han vore för sin och sin familjs utkomst helt och hållet beroende av sina händers arbete. För att täcka de förluster, han åsamkat sig genom ifrågavarande byggnadsföretag, hade han måst upptaga lån. För övrigt hade han ännu ej inlöst alla materialräkningar. Karlsson vore en redbar, strävsam och duglig arbetare, som åtnjöte allmän aktning i orten. Det vore hårt, om han på grund av sitt ärliga försök att fullgöra sina förpliktelser skulle bli tvingad att gå från hus och hem och vara orsaken till att andra skulle förlora på honom. Av dessa skäl har Aschan tillstyrkt, att någon gottgörelse borde beredas honom. Då själva arbetet utförts av Karlsson och hans son, borde någon ökning i det härför beräknade beloppet ej medgivas, men för förlusten å materialanskaffningen borde ett belopp av i runt tal 1,100 kronor tillerkännas honom.

Överjägmästaren, domänstyrelsen och statskontoret hava biträtt detta förslag.

Departementschefen.

Då den förlust Karlsson lidit på ifrågavarande byggnadsföretag måste nästan uteslutande tillskrivas de under arbetets gång inträffade prisstegringarna och byggnaderna blivit av honom väl och omsorgsfullt uppförda samt Karlsson enligt vad handlingarna utvisa saknar förmögenhet och är för sin utkomst helt beroende av sitt arbete och då härtill kommer att, ifall arbetet måst övertagas av kronan, kostnaden antagligen icke skulle blivit mindre än om den tillstyrkta gottgörelsen nu beviljas, finner jag mig kunna ansluta mig till myndigheternas förslag.

Emellertid synes riksdagens medgivande till dylik gottgörelse böra inhämtas. Jag tillstyrker därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen medgiva,

att till byggmästaren Oskar Karlsson i Skrika må av domänfondens avkastning utanordnas ett belopp av 1,100 kronor såsom gottgörelse för

liden förlust vid uppförande för kronans räkning av byggnader vid Lilla Örntorp och Brånäs under Sandshults kronodomän inom Kalmar län.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall och förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga . . . vid detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Eric Paulson.